

Projekty close-to-market w Programie LIFE, czyli biznes na rzecz klimatu i środowiska

© Prawa zastrzeżone

Program LIFE silnie wspiera innowacyjne inicjatywy środowiskowe biznesu. Środki LIFE służą nie tylko przetestowaniu innowacyjnego rozwiązania, ale także jego komercjalizacji. Przedstawiamy inspirujące polskie projekty finansowane z tego programu.

Jaka jest idea programu LIFE?

Program LIFE to jedyny instrument finansowy Unii Europejskiej poświęcony wyłącznie współfinansowaniu projektów z dziedziny ochrony środowiska, w tym przyrody oraz wpływu człowieka na klimat i dostosowania się do jego zmian. Głównym celem programu jest wspieranie procesu wdrażania wspólnotowego prawa ochrony środowiska, realizacja unijnej polityki w tym zakresie, a także identyfikacja i promocja nowych rozwiązań dla problemów dotyczących środowiska i klimatu. W ostatnich kilku latach obserwujemy wyraźne przyspieszenie, choć [Program LIFE](#) został ustanowiony Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) już w 1992 r. W latach 2021 – 2027 wdrażanie programu zostało podzielone na dwa okresy rozliczeniowe, w ramach których będą przyjmowane tzw. Wieloletnie Programy Prac. Zgodnie z nimi KE definiuje ramy wdrażania LIFE w danym okresie.

Jak odbywa się nabór wniosków i jakie dofinansowanie jest możliwe?

Program LIFE zarządzany jest przez Komisję Europejską, za pośrednictwem Agencji Wykonawczej CINEA, która raz w roku publikuje zaproszenia do składania wniosków (nabory wniosków). Beneficjentem Programu LIFE może być każdy podmiot (jednostki, podmioty i instytucje publiczne lub prywatne) zarejestrowany na terenie państwa należącego do UE. Całkowity budżet Programu LIFE na lata 2021-2027 wynosi 5,432 mld euro, w tym na działania na rzecz środowiska – 3,488 mld euro oraz na rzecz klimatu – 1,944 mld euro.

Standardowe dofinansowanie projektu LIFE przez Komisję Europejską wynosi do 60% wartości kosztów kwalifikowanych, a w przypadku projektów przyrodniczych do 75% (w przypadku projektów służących gatunkom i siedliskom priorytetowym/zagrożonym). Polscy Wnioskodawcy mogą dodatkowo ubiegać się o współfinansowanie projektu ze środków krajowych NFOŚiGW uzupełniając montaż finansowy przedsięwzięcia nawet do 95% kosztów kwalifikowanych (dofinansowanie KE, dofinansowanie NFOŚiGW).

[NFOŚiGW](#) w ramach Inkubatora Wniosków LIFE udostępnia także środki w wysokości nawet do 80 tys. zł na przygotowanie i złożenie wniosków do Programu LIFE.

Jak aktywna jest Polska?

Po naborze wniosków 2023 r., Polska została liderem w kategorii projektów strategicznych programu LIFE, wyprzedzając Finlandię (7), Francję oraz Belgię (po 6).

Dość powiedzieć, że dotychczasowe efekty programu w ramach obszarów priorytetowych: Środowisko i Klimat:

- Ponad 30 realizowanych w Polsce innowacyjnych / demonstracyjnych projektów o budżecie ponad 54 mln euro;
- 7 polskich projektów zostało docenionych przez KE, otrzymując wyróżnienie BEST LIFE ENVIRONMENT/CLIMA PROJECTS;
- Przetestowanie blisko 40 nowatorskich rozwiązań i technologii służących ochronie środowiska (m.in. EH-REK, Biorewit, DIM-WASTE, MOREENERGY, OZERISE, GeoPyrz, Spalarnia pirolityczna OS, LIFE-ENERGA Living Lab, LIFE EMU-New, LIFE Urban WIND, plasticLIFecycle);
- Przetestowanie instalacji, m.in: demonstracyjnej linii utylizacji osadów ściekowych metodą pirolizy, instalacji wysokowydajnej produkcji energii elektrycznej i ciepłej w kogeneracji na bazie zgazowania innowacyjnego paliwa formowanego z odpadów komunalnych i osadów ściekowych; instalacji pilotażowej do produkcji emulsji asfaltowych modyfikowanych nanostrukturami z polimerów odpadowych, prototypowej instalacji wytwarzania kruszyw lekkich z osadów ściekowych i krzemionki odpadowej, linii demonstracyjnej do produkcji energii elektrycznej ze zmikronizowanej biomasy, pilotażowej instalacji PLC technology do efektywnego sortowania mieszanych odpadów twardych tworzących sztucznych;
- Przeprowadzenie oceny długoterminowego wpływu europejskiego [systemu handlu uprawnieniami do emisji \(EU ETS\)](#) na zeroemisyjną gospodarkę do 2050 r.

LIFE w biznesie – Close2Market (C2M)

Oprócz wspierania władz publicznych, organizacji pozarządowych, uniwersytetów i instytutów, program LIFE pomaga firmom wprowadzać na rynek ich ekologiczne produkty, technologie, usługi i procesy. Obrazuje to wymieniona wyżej lista projektów. Celem programu jest wprowadzenie na rynek i komercjalizacja innowacyjnych, demonstracyjnych rozwiązań, które oferują wyraźne korzyści dla środowiska lub klimatu. W tym celu dedykowany zespół posiadający bogate doświadczenie biznesowe i finansowe (CINEA) wspiera projekty C2M za pośrednictwem różnych usług. Należą do nich: coaching biznesowy, identyfikacja instytucji finansujących i możliwości finansowania dłużnego (pożyczki, gwarancje) oraz połączenia eksperckie. Jak wskazała Aneta Willems, dyrektor Działu Zasobów Naturalnych Klimatu, Zrównoważonej, Błękitnej Gospodarki i Czystej Energii w CINEA podczas [webinaru #LIFE w biznesie - Close2Market \(C2M\) NFOŚiGW](#), CINEA jest jedną z sześciu wykonawczych agencji Komisji Europejskiej, ściśle powiązaną z Dyrektoriatem Ochrony Środowiska i Działaniami Klimatycznymi. – *Obecnie prowadzimy siedem projektów o wartości ok. 58 mln. euro, zatrudniamy ponad 700 pracowników. Projekty są realizowane w sektorach takich jak klimat, energia, transport, rybołówstwo i rolnictwo. Agencja wspiera program transformacji ekologicznej, w UE zajmujemy się zasobami naturalnymi, zrównoważoną, błękitną gospodarką, czystą energią. CINEA jest również taką instytucją, która realizuje bądź nadzoruje projekty, które są wspierane finansowo* - wskazała.

Dołąca także, że w Polsce w ramach programu LIFE zostało sfinansowanych już ponad 100 projektów zgłoszonych przez ponad 85 beneficjentów o wartości ponad 320 mln euro. Wkład europejski wyniósł 166 milionów euro. - *Projekty close-to-market oferują innowacyjne, nowoczesne rozwiązania, które mają pozytywny wpływ na środowisko - dotyczą GOZ, jakości powietrza, wody, zmniejszania wpływu na środowisko i wielu innych obszarów. Te projekty close-to-market mają również taki wysoki poziom gotowości technicznej i środowiskowej, więc ich wyniki można wykorzystać na skalę komercyjną, przemysłową. Projekty typu C2M są w stanie wnieść ogromną wartość dodaną na rynku europejskim, jeżeli chodzi o polityki w zakresie ochrony środowiska* – przekonywała Aneta Willems.

Inspirujące przykłady z polskim zaangażowaniem

Projekt LIFE BIOBCOMPO – zrealizowany przez SAPA Polska Sp. z o.o. (beneficjent koordynujący). Celem projektu było przede wszystkim opracowanie na poziomie przemysłowym materiałów termoplastycznych o bardzo niskiej gęstości, co pozwala zaoszczędzić do 8% masy w stosunku do tradycyjnych mieszanek dzięki zastosowaniu naturalnych wypełniaczy w połączeniu z tradycyjnymi polimerami i ekspanderami fizyko-chemicznymi.

Osiągnięcia projektu wspierają produkcję pojazdów z wykorzystaniem procesu formowania wtryskowego lekkich biokompozytów polimerowych jako alternatywy dla konwencjonalnych rozwiązań. Prowadzi to do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych i wpływu przemysłu transportowego na środowisko dzięki materiałom użytym w procesie i niskiej wadze końcowego komponentu.

Oprócz korzyści dla środowiska nowe materiały zapewniają opłacalność kosztów produkcji innowacyjnych lekkich kompozytów oraz możliwość pełnego [recyklingu](#) po zakończeniu cyklu życia.

Innowacja pomaga producentom samochodów w spełnieniu wymogów prawnych, a użytkownikom końcowym przynosi korzyść w postaci zmniejszenia zużycia paliwa.

Projekty LIFEgeneration, LIFE ARCHICLIMA, plasticLIFecycle – 3 projekty INVESTEKO S.A. (beneficjent koordynujący).

LIFE ARCHICLIMA to przedsięwzięcie, którego celem jest skuteczne wsparcie zarządców i właścicieli nieruchomości w budowaniu odporności na zagrażające skutki zmian klimatu. Jak zauważa Łukasz Łapiński, przedstawiciel konsorcjum [Investeko](#), program LIFE jest takim instrumentem, który tworzy wielką szansę dla biznesu na rozwój nowych zielonych, odpowiedzialnych biznesów. Z drugiej strony komercjalizacja rezultatów sprawia, że osiągnięty efekt ekologiczny ma szansę być trwały. - *W projekcie LIFE ARCHICLIMA pokazujemy biznesowi, że zwiększanie odporności na zmiany klimatu jest dla niego opłacalne. Usługa polega na określeniu obszarów potrzebnej i możliwej adaptacji obiektów wielkopowierzchniowych z wykorzystaniem rozwiązań opartych na przyrodzie. Jej zwieńczeniem jest plan adaptacji zawierający projekt architektoniczny, który pozwoli zapewnić bezpieczeństwo i zmniejszyć negatywny wpływ infrastruktury na klimat* – podkreśla.

Z kolei celem realizowanego w latach 2013-2018 projektu **LIFE COGENERATION.PL** była budowa demonstracyjnej instalacji do wysokowydajnej produkcji energii elektrycznej i ciepłej w kogeneracji na bazie zgasowania innowacyjnego paliwa formowanego z odpadów komunalnych i osadów ściekowych. Zaś celem **projektu „plasticLIFecycle: The solution for the management of mixed hard plastic waste by applying circular economy approach”** jest zbudowanie i zademonstrowanie innowacyjnej, autorskiej technologii PLC do sortowania i recyklingu mieszanych tworzyw sztucznych na terenie Centrum Badawczo-Rozwojowego w Świętochłowicach. Projekt obejmuje ponadto stworzenie międzynarodowej sieci współpracy biznesowej, obejmującej pełen łańcuch wartości tworzyw sztucznych - od odpadów do produktu końcowego. Efektem ma być zwiększenie wykorzystania tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu w produkcji nowych wyrobów.

Projekt LIFE COOLCITY – realizowany przez MGPP AERO Sp. z o.o. (beneficjent koordynujący).

Ambicją projektu [„Wykorzystanie teledetekcji do zarządzania błękitno-zieloną infrastrukturą miast w procesie adaptacji do zmian klimatu” \(LIFECOOLCITY\)](#) jest wsparcie zarządzania błękitno-zieloną infrastrukturą (BZI) w 10 000 miast Unii Europejskiej, poprzez wdrożenie innowacyjnych systemów wykorzystujących GIS (systemy informacji geograficznej) i teledetekcję (zdjęcia satelitarne i lotnicze). Celem działań jest wzmocnienie zdolności adaptacyjnych miast do skutków antropogenicznej zmiany klimatu, a tym samym zbliżenie ich do wzorca inteligentnych miast przyszłości.

W efekcie zarządcy i mieszkańcy miast otrzymają do dyspozycji cztery produkty informacyjne, zgrupowane w dwa systemy informatyczne. Pomogą one zidentyfikować największe potrzeby adaptacyjne zamieszkiwanych przez nich obszarów zurbanizowanych, stworzyć strategię zarządzania BZI w celu minimalizacji ryzyk klimatycznych oraz monitorować skuteczność ich działania.

Projekt RE-ZIP – InPost Sp. z o.o. (współbeneficjent).

- *Wizja RE-ZIP jest połączenie kresu jednorazowym opakowaniom w branży e-commerce. Robimy to poprzez nawiązywanie partnerstw przynoszących wartość zarówno sklepom internetowym, przewoźnikom, jak i klientom – jednocześnie znacznie zmniejszając emisję CO₂ – wskazują autorzy projektu. Na czym w praktyce polega pętla RE-ZIP? Otóż klienci internetowi wybierają cyrkularne opakowanie. Po dostawie zamówionego produktu klient związa opakowanie do wygodnego formatu zwrotu, a najbliższy Punkt Zrzutu może łatwo zlokalizować za pomocą aplikacji RE-ZIP.*

Gdy tylko klient zeskanuje RE-ZIP w punkcie odbioru, w ramach podziękowania „od planety” dostaje nagrodę. Infrastruktura RE-ZIP gwarantuje, że wszelkie zwrócone opakowania trafiają do centrum czyszczenia, gdzie zostaną przygotowane do następnej wysyłki, dzięki czemu będzie można je ponownie wykorzystać.

Ekspertskie wsparcie dla wnioskodawców

Co-funded by
the European Union

Program LIFE

Zespół KPK LIFE w NFOŚiGW jest do dyspozycji polskich wnioskodawców do programu. Pomoc obejmuje wszystkie etapy, począwszy od konsultacji idei projektu LIFE, udział w spotkaniach brokerskich, pomoc w poszukiwaniu partnerów do współpracy aż po pomoc w procesie przygotowania konkretnego wniosku do Programu LIFE.

Zainteresował Cię Program LIFE? Skontaktuj się z Krajowym Punktem Kontaktowym LIFE w NFOŚiGW: life@nfosigw.gov.pl

Poglądy i wyrażone opinie są wyłącznie poglądami autora (autorów) i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy Unii Europejskiej lub CINEA. Zarówno Unia Europejska, jak i organ przyznający dofinansowanie - nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Jeżeli interesuje Państwa obszar C2M w Programie LIFE, zachęcamy do zapoznania się z nagraniem z webinarium KPK LIFE poświęconego temu zagadnieniu – [LIFE w biznesie – Close2Market \(C2M\)](#)

Więcej informacji na stronie NFOŚiGW [pod linkiem](#).

Artykuł powstał we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Polecamy inne artykuły o podobnej tematyce:

[Wody Polskie, NFOŚiGW i WWF Polska współpracują na rzecz polskich wód \(09 sierpnia 2024\)](#) Trzy lata to ponad 110 mln euro z LIFE. Podsumowanie NFOŚiGW (05 sierpnia 2024) Ponad 100 mln zł z LIFE i dotacji NFOŚiGW na wdrożenie programu „Podkarpackie – żyj i oddychaj” (04 lipca 2024) Ponad 3,5 mld zł z funduszy europejskich na gospodarkę wodną. Podsumowanie Wód Polskich (10 maja 2024) 2,018 bln euro na zieloną transformację. Przewodnik dla polskich przedsiębiorstw (29 kwietnia 2024)